

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ НАЦРТА ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ГРАДА ДОБОЈ ЗА 2022. ГОДИНУ

Законски основ за доношење Одлуке о буџету садржан је у члану 31. Закона о буџетском систему („Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16) којим се утврђује основ за припрему и доношење буџета.

Град Добој је приступио припреми Нацрта буџета за 2022. годину у складу са буџетским календаром и доставило Упутство за припрему Нацрта буџета буџетским корисницима у законом предвиђеном року.

У Упутству је од корисника затражено да захтјеве ускладе са прописима тј. законским актима који регулишу финансирање дјелатности коју обављају. У захтјевима је требало исказати и властите приходе као и расходе у складу са Правилником о садржају појединих рачуна у контном оквиру за кориснике прихода буџета Републике, општина и градова, буџетских фондова и фондова.

При процјени буџета за наредну годину Одјељење за финансије је користило следеће показатеље и претпоставке:

- Остварење прихода у 2021. годину за шест мјесеци,
- Процјена остварења прихода до краја 2021. године,
- Смјернице дате ДОБ-а ,
- Анализа остварења локалних прихода,
- Анализа јавне потрошње и инвестиције.

У току израде Нацрта, обављене су консултације са буџетским корисницима и сагледане околности које утичу на висину прихода уз уважавање ставова, политика и приоритета дефинисаних усвојеним Документом оквирног буџета за период 2022.-2024. година, као и Смјерницама и препорукама за припрему буџета општина и градова, процијењен је прилив средстава у буџет града Добој за 2022. годину.

Поштујући члан 15. Закона о буџетском систему припремљен је преглед буџетских средстава и буџетских издатака кроз економску, функционалну и организациону класификацију.

При изради Нацрта буџета испоштован је и принцип уравнотежености буџетских средстава и буџетских издатака тј. збир укупних буџетских средстава једнак је збиру буџетских расхода тј. буџетске потрошње што је у складу са Законом о буџетском систему.

Дана 11.10.2021. године, актом број 02-022-1-1139/21 Министарству финансија достављен је Нацрт буџета на сагласност. Министарство финансија је актом број 06.04/400-941-1/21 од 25.10.2021. године доставило препоруке на Нацрт буџета града Добој за 2022. годину са препорукама:

- Смањити износ на економском коду 717000- Индиректни порези прикупљени преко УИО;
- Смањити планирани износ за социјалну заштиту на економском коду 787200 – Трансфери ентитета;

- Смањити планирани износ средстава на економском коду 412000 – Расходи по основу коришћења роба и услуга;
- Рационалније планирати средства на економском коду 415000 – Грантови;
- Функционалну класификацију ускладити са чланом 139. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16).

Уважавајући препоруке Министарства финансија извршене су сљедеће корекције:

- Имајући у виду документ оквирног буџета за период 2022-2024 и извршење за првих девет мјесеци 2021. године, на економском коду 717000- Индиректни порези прикупљени преко УИО извршено је умањење плана за 300.000,00 КМ;
- На основу извршења за првих девет мјесеци 2021. године и плана ЈУ Центра за социјални рад потребних средстава корисника социјалне заштите које финансира Министарство здравља Републике Српске, на економском коду 787200- Трансфери ентитета извршено је умањење плана за 100.000,00 КМ;
- У односу на достављени нацрт буџета града Добој за 2022. годину, на економском коду 412000 – Расходи по основу коришћења роба и услуга, извршено је умањење плана за 200.000,00 КМ;
- У односу на достављени нацрт буџета града Добој за 2022. годину, на економском коду 415000 – Грантови, извршено је умањење плана за 200.000,00 КМ;
- У складу са чланом 139. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16) извршили смо усклађивање функционалне класификације.

ПРИХОДИ

Нацртом буџета града Добој за 2022. годину укупна буџетска средства износе 53.356.000,00 КМ што је за 14% мање у односу на планирана средства I Ребаланса буџета за 2021. годину.

У укупним буџетским средствима порески приходи чине 49%, непорески приходи 32%, и примици од нефинансијске, финансијске имовине и задуживања 20 %.

Планирани порески приходи (710 000) износе 26.181.000,00 КМ и већи су за 12% у односу на I ребаланс буџета за 2021. годину.

У структури пореских прихода, као један од основних извора прихода, највеће учешће имају приходи од индиректних пореза 72%, који чине 35% од укупно планираних прихода.

Планирани износ индиректног пореза је 18.700.000,00 КМ и и већи су за 15% у односу на I ребаланс буџета за 2021. годину.

На бази просјека остварења индиректних пореза у првих шест мјесеци 2021. године и уважавајући смјернице из ДОБ-а сматрамо да је реална процјена остварења индиректних пореза за 2022. годину.

Са учешћем од 21% у пореским приходима планирани су приходи од пореза на лична примања, а планирани су у износу од 5.600.000,00 КМ, док 5% пореских прихода чине приходи од пореза на имовину а планирани су у износу од 1.435.100,00 КМ.

У структури пореза на имовину најзначајније учешће има порез на непокретности, а односе се на порезе прописане Законом о порезу на непокретности.

План за 2022. годину заснован је на остварењу истих у 2021. години. У 2022. години пореска стопа се задржава на истом нивоу. Овај приход је локалног карактера и активностима Градске управе и пореске управе ПЈ Добој настојаће се повећати наплативост ове врсте прихода.

Непорески приходи (720 000) су планирани у износу од 16.967.0000,00 КМ и за 17% су мањи у односу на I ребаланс буџета за 2021. годину. У наставку је објашњење најзначајнијих позиција у оквиру непореских прихода:

- ***Приходи од закупа и ренте (721 222-721 223)*** планирани су у износу од 6.000.000,00 КМ и чине 35% непореских прихода, и мањи су за 28% у односу на планирана средства I Ребаланса буџета за 2021. годину.

- ***Комуналне накнаде и таксе (722 000)*** планиране су у износу од 10.586.000,00 КМ и чине 62% непореских прихода, и мањи су за 10% у односу на I Ребаланс буџета за 2021. годину.

-***Комуналне таксе на истакнуту фирму (722 312)*** планиране су на основу остварења за првих 6 мјесеци 2021. године и процјене остварења до краја 2021. године и износе 900.000 КМ.

-***Комуналне таксе за кориштење простора за паркирање (722 319)*** планиране су у износу од 700.000 КМ, а на основу извршења за првих 6 мјесеци 2021. године и пројекције остварења додатног прихода по овом основу у 2022. години, као резултат изградње нових јавних паркиралишта

- ***Накнаде за уређење грађевинског земљишта (722 411)*** планиране су у износу од 5.000.000,00 КМ и чине 29% непореских прихода, и мањи су за 29% од планираних средства I Ребаланса буџета за 2021. годину. Приходи на овој позицији су планирани на истом основу и са истим параметрима као и у случају накнаде за природне погодности.

- ***Властити приходи буџетских корисника (722 591)*** планирани су у износу од 1.100.000,00, и већи су за 38% у односу на I Ребаланс буџета за 2021. годину. Повећање на овој позицији је резултат отварања новог објекта дјечијег обданишта ЈУ „Мајке Југовић“ Добој, на подручју општине Петрово, те ће се приход повећати како од уплата родитеља, тако и по основу уплате Општине Петрово, на име разлике између цијене коју плаћају родитељи и економске цијене смјештаја дјеце.

-**Грантови (730 000)** су планирани у износу од 1.240.000 КМ и мањи су за 14% у односу на планирана средства I Ребаланса буџета за 2021. годину. Највећи дио се односи на капитални грант Владе Турске у износу од 900.000 КМ, као подршка изградње моста на ријечи Спречи, а који неће бити реализован у 2021. години због кашњења у завршетку радова.

-Примици за непроизведену сталну имовину (813 000) планирани су у износу од 1.500.000,00 КМ. У наредној години извјесна је продаја више појединачних парцела укупне површине око 37.000 м², почетна цијена 40,50 КМ по м² што укупно износи око 1.500.000 КМ и што представља почетну продајну цијену па је сасвим реално очекивати осварење у износу од 1.500.000 КМ. У току 2021. године рјешаване су процедуре око имовинских односа и стварање предуслова за продају наведених парцела, па се реализација очекује у 2022. години.

- Примици од продаје сталне имовине намијењене продаји (814 000) планирани су у износу од 3.000.000,00 КМ односе се дјелом на започету а нереализовану продају грађевинских објеката у 2021. години, с обзиром да реализација ових прихода зависи од завршетка сложених процедура везаних за рјешавање имовинских односа и укњижавање купљене имовине на купце. Планирани приливи се односи и на прилив од продаје станова и пословних простора у власништву града као и гаражних мјеста.

У наредној години планирана је продаја 50 гаража а чија просјечна вриједност по једној гаражи износи 6.000 КМ. Преостали прилив планиран је од продаје зграда и пословних простора у власништву Града.

-Остали примици (931 000) планирани су у износу од 1.100.000 КМ, и за 15 % су мањи у односу на планиране примитке у 1 Ребалансу буџета за 2021. годину, а односе се на:

- Примици по основу пореза на додату вриједност планирани су у износу од 500.000 КМ и представљају примитак који Град Добој у 2022. години планира остварити по основу наплате ПДВ-а у фактурама по којим Град Добој има обавезу пријављивања и плаћања излазног ПДВ-а Управи за индиректно опорезивање;
- Примици по основу депозита и кауција планирани су у износу од 400.000 КМ, и представљају планиране примитке од уплаћених кауција учесника јавних лицитација које расписује Град Добој;
- Примици по основу аванса планирани су у износу од 200.000 КМ, и представљају планиране авансе који ће се примити у 2022. години а који ће са 31.12.2022. године остати незатворени;
- Остали примици из трансакција између или унутар јединица власти (938 000) односе се на планиране примитке за накнаде плата за породично одсуство који се рефундирају од фонда обавезног социјалног осигурања.

Расподјела суфицита из ранијег периода је планирана у износу од 1.646.000 КМ, и представља неутрошена средства на намјенским рачунима за које није извјесно да ће бити утрошена до краја 2021. године, и то:

- Неутрошена кредитна средства за експропријацију земљишта корита ријеке Босне у циљу заштите Града од поплана 1.250.000 КМ;
- Неутрошена кредитна средства за изградњу канализације насеља Баре 396.000 КМ;

Град Добој на намјенским рачунима, даном сачињавања нацрта буџета за 2022. годину располаже (мимо износа планираних у оквиру Расподјеле суфицита из ранијег периода) са отпилике 1.500.000 КМ, а која се односе на водопривредне накнаде, накнаде за шуме, неутрошена кредитна средства за изградњу градских саобраћајница и колектора оборинских вода. За ова средства постоји могућност да буду утрошена до краја 2021. године (на основу усвојених Програма утрошка намјенских средстава, и расписаних јавних набавки), због чега и нису планирана у оквиру Расподјеле суфицита из ранијег периода. До сачињавања приједлога буџета за 2022. годину биће могуће реалније

процијенити која од ових средстава неће бити утрошена у 2021. години, те ће иста своје мјесто наћи у приједлогу буџета за 2022. годину, у оквиру позиције Расподјела суфицита из ранијег периода.

РАСХОДИ

Нацртом буџета града Добој за 2022. годину планирани су расходи и издаци у износу од 53.356.000,00 КМ, колико износе и планирани приходи и примици, чиме је испоштовано начело уравнотежености буџетских средстава и буџетских издатака.

Расходи по основу организационе класификације систематизовани су у посебном дијелу буџета по носиоцима средстава, односно корисницима буџетских средстава за 2022. годину.

Код свих буџетских корисника јасно је видљива и намјена појединих расхода.

У наставку текста дато је детаљније објашњење значајнијих ставки у оквиру расхода и издатака:

-Расходи за лична примања запослених (411 000) планирају се у износу од 11.265.000,00 КМ и на нивоу планираних средстава I Ребаланс буџета за 2021. годину.

Процјена потребних средстава на економском коду 411 000 – Расходи за лична примања запослених, у Нацрту буџета извршена је у складу са Законом о измјенама и допунама Закона о статусу функционера јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 98/13), Законом о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16), Уредбом о категоријама, звањима и условима за обављање послова службеника у јединицама локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, број 15/14), Посебним колективним уговором за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 20/17), Појединачним колективним уговором за запосленим у Градској управи Града Добој, („Службени гласник Града Добој“, број 04/17), а узимајући у обзир тренутни запослених у Градској управи Добој и буџетским корисницима којима се лична примања исплаћују из буџета Града.

-Расходи по основу коришћења роба и услуга (412 000) планирани су у износу од 7.923.010,00 КМ и већи су за 8% у односу на I Ребаланс буџета за 2021. годину. Најзначајнији удио у структури ових расхода имају расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и осталих услуга (1.477.420 КМ), расходи за текуће одржавање (1.553.700 КМ), расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине (1.155.000 КМ), и остали неклассификовани расходи (2.201.700 КМ).

-Субвенције (414 000) су планиране у износу од 670.000,00 КМ и веће су за 3% у односу на планиране у I Ребаланом буџета за 2021. годину, и односе се на планиране субвенције јавним предузећима, нефинансијским субјектима и субвенције трошкова кориштења водних услуга угрожених категорија.

-Грантови (415 200) су планирани у износу од 8.998.000,00 КМ и већи су за 22% у односу на I Ребаланс буџета за 2021. годину. Повећање је планирано у циљу веће

подршке нефинансијским субјектима из области социјалне и здравствене заштите, подршке реализацији капиталних пројеката нефинансијских субјеката, подршка организацијама и удружењима из невладиног сектора, као и предузећима и установама чији је оснивач Град Добој

-Дознаке на име социјалне помоћи (416 000) планирају се у износу од 4.670.000,00 КМ и већи су за 30% у односу на I Ребаланс буџета за 2021. годину. Највеће повећање је у оквиру потрошачке јединице 00280300-Центар за социјални рад, као резултат већих издвајања за финансирање социјалних потреба и социјалне заштите. У оквиру буџета Центра за социјални рад планирају се средства за финансирање помоћи од 2.880.000,00 КМ које се односе на законом утврђене обавезе појединцима, средства за туђу његу, као и износ од 810.000,00 КМ средства за здравствену заштиту, смјештај незбринутих лица и друге породице, накнаде хранитељским породицама, и остале помоћи социјално угроженим лицима а у вези са Законом о социјалној заштити, као и помоћи са социјално угрожене породице које не остварују права по основу горе наведеног Закона у износу од 80.000,00 КМ.

На име средстава буџетске резерве планирано је 200.000,00 КМ, што је испод 2,5% укупно планираних прихода што је у оквиру прописаних законом о буџетском систему Републике Српске. Начин ангажовања ових средстава биће дефинисан Одлуком о извршењу буџета.

-Расходи финансирања и др. финансијски трошкови (413 000) планирају се у износу од 1.325.890,00 КМ и односе се на камате по кредитима који су у отплати. План камата по кредитима сачињен је на основу отплатних планова за реализоване кредита код банака које је град Добој утрошио за капитална улагања и друге намјене, у складу са Законом о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске.

-Издаци за произведену сталну имовину (511 000) планирају се у износу од 9.423.400,00 КМ и на нивоу су у односу на I Ребаланс буџета за 2021. годину. У структури ових издатака значајно мјесто заузимају издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката (5.660.000 КМ), издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката (2.407.000 КМ), издаци за набавку постројења и опреме (1.192.900 КМ).

-Издаци за непроизведену сталну имовину (513 000) планирани су у износу од 1.652.000 и мањи су за 15 % у односу на I Ребаланс буџета за 2021. годину. Средства планирана на овој позицији се највећим дијелом односе на експропријацију земљишта корита ријеке Босне у циљу заштите града од поплава (1.250.000 КМ).

-Издаци за отплату дугова (620 000) планирани су у износу од 4.710.000,00 КМ која се односи на отплату главнице кредита. Издаци су планирани на основу отплатних планова по текућим кредитним задужењима, гдје је видљиво благо повећање издатака по основу отплате главнице, док са дуге стране имамо смањење планираног износа за отплату камате по истим кредитима.

-Остали издаци (630 000) планирани су у износу од 2.235.000 КМ и представљају 16 % осталих издатака планираних у I Ребалансу буџета за 2021. годину. Структура осталих издатака је:

- Издаци по основу пореза на додату вриједност (631 100) износе 400.000 КМ и представља реалан износ које Град, као обвезник пореза на

додату вриједност, плати у току године Управи за индиректно опорезивање;

- Издаци по основу депозита и кауција (631 200) износе 300.000 КМ, и представљају планирана средства за поврат кауција учесника на лицитацијама које расписује Град Добој;
- Издаци по основу аванса (631 300) износе 1.305.000 КМ, и представљају износ примљених аванса у 2021. години који ће са 31.12.2021. године остати незатворен (на дан 31.12.2021. године биће евидентиран на позицији 931 300-примици по основу аванса), а који ће по основу издатих фактура бити затворени у 2022. години евидентирањем на позицију 631 300 (у складу са чланом 104. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике)
- Остали издаци (631 900) планирани су у износу од 100.000 КМ, а односе се на евидентирање поврата и прекњижавања по рјешењима пореске управе и других контролних органа;
- Остали издаци из трансакција између или унутар јединица власти (638 100) планирани су у износу од 130.000 КМ, и представљају планирану исплату личних примања породиљама, а коју рефундира Фонд за дјечију заштиту Републике Српске

ЗАКЉУЧАК

Приликом израде нацрта буџета града Добој за 2022. годину уважене су потребе развоја града, политика финансирања потреба од општег интереса за град као и прописи којима се обезбјеђује основна функција Органа градске управе у циљу остварења оптималних услова за благовремено и ефикасно остваривање права и обавеза грађана.

Поред тога у току израде уважене су сугестије и образложење ставова, политика и приоритета дефинисаних усвојеним документом оквирног буџета Републике Српске за период 2022 -2024. године , дио који се односи на 2022. годину.

На основу констатованог и изложеног, кроз образложење овог документа, може се закључити да је методолошки приступ изради буџета за сљедећу фискалну годину заснован на рачуноводственим стандардима који регулишу јавне финансије и буџетско финансирање.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ